

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Thaly Kálmán
1839—1909.

Debrecen, szeptember 27.

Odafent a hegyek között, egy Vágújhely melletti öreg kastélyban a mai Magyarország egyik legnagyobb, legeszményibb fia hunyt el a reggeli órákban.

Thaly Kálmán ez a nagy halott.

Mint a sebzett oroszán, félrehúzódottan hunyt el régi jó barátjának a karjai között. Jajnyögéseit, betegségének fájdalmas perceit nem vitte piacra... Csak a hozzá legközelebb állók tudták az öreg kuruc utolsó tartózkodásának a helyét. Amilyen egyszerűségben élt, olyan egyszerűséggel történt az elmulása is a szentelt hegyek között, hol század évekkal ezelőtt Rákóczi Ferenc kurucainak tárogató rivalgásától sürrün vissza hangzottak a bércék.

Tegnap még volt, beteg testével még szenvedett Thaly Kálmán! Ma már a jövő idők dicsőült emlékezete! Munkásságának fényárada-

tában örökké ragyogni fog nagy neve.

Csak a köznapokban emlékeztünk meg legújabb művel kapcsolatosan az ő csodás, gazdag történetirői működéséről, könyvtárra tehető munkáiról, melyekben Rákóczi Ferenc korát, az egész kurucorszakot oly csodás nagy méretekben felölelte.

Most a szeretett embert, a kiváló hazafit, Debrecen város I-ső kerületének több mint negyedszázad év óta rajongással megválasztott és becsült képviselőjét, az országos nevű függetlenségi vezért siratjuk el. Sirathatjuk is, mert a kidőlt tölgyfának helyén másik ilyen koronás fa századok mulásával, ha nőhet még egyszer?...

Thaly Kálmánt azért nem egyedül Debrecen város gyászolja, bár a mi gyászunk a legközvetlenebb! A magyar nemzetnek halottja ez a nagy férfi, ki érdemeket szerzett rá, hogy mint a nemzet halottját az ország temettesse el. Így is fogják eltemetni! Ámde a debreceni polgárságnak is teljes nagy részével ki kell venni részét ebből a

gyászból, hogy utolsó útján a hű választók is sokan kísérik el a nemzet nagy halottját.

Debrecen város hatósága Kovács József polgármester vezetésével gyászküldöttséget küldött ki, ugyanilyen irányban megtette az intézkedéseit a debreceni függetlenségi párt is, amelynek küldötteihez, hogy mennél nagyobb számban csatlakozzanak a polgárok, már e cikk keretében is felhívjuk a hazafias elvtársakat.

A megrendítő gyászról, melynek nagyságát még az a körülmény is fokozza, hogy éppen a hareriadók rivalgása közben dőlt ki a küzdők sorából a magyarság egyik eszményi nagy vezére, részletesebb tudósításainkat alábbiakban adjuk.

Thaly Kálmán v. b. t. t. országgyűlési képviselő Vágújhely melletti Zablatyon, ahol Polyák Béla orsz. képviselő barátjánál volt látogatásban, ma éjjel halt meg hirtelen. Polyák képviselőtől távirat érkezett ma délelőtt Justh Gyulához, a képviselőház elnökéhez, melyben Thaly halálát jelenti be a következőképpen.

Thaly Kálmán országgyűlési képviselő, régi jó barátom ma éjjel családi körömben elhunyt. Polyák Béla.

FEKETE URI FEHÉRNEMŪI A LEGTARTÓSABBAK.

Thaly Kálmánról.

Husz éve ide s tova jó husz éve már annak, hogy az immár boldogult Thaly Kálmánt „fehér asztal” mellett először hallottam.

Szűkebbkörű és teljesen bizalmas volt ez a társaság, még a Czegléd-utcai régi neves „Kis Pipában...” Kerületének érdemes „eljáróit”, a függetlenségi pártnak ezen lelkes katonáit vendégelte meg a jó öreg követ.

Még akkor fekete fűrtjeiben csak helyvel, helyvel jelentkeztek az ezüstös hajszálak. Valóban olyan volt Thaly, mint daliás kuruc levante.

Még a légy zugását is meglehetett hallani, mikor az asztalfőről, csak ugy ültéből beszélni kezdett Thaly Kálmán. Előbb villogni kezdetek, majd könybe borultak a szemek...

Kiválóbb, nagyobb szabású szónoka volt már sok a magyarságnak! Hanem olyan zamat, olyan elbűvölően édes magyar beszédet én még azóta sem hallottam, mint mikor Thaly Kálmán ott a „fehér asztalnál” beszélgetni kezdett.

Édes és gyújtó volt az előadása, mint a tokaji bornak zamatja.

Thaly Kálmán éppen az egyszerűségével, a természetességével tudta magához kapcsolni a megfontolt, derék „civiseinket” is. Akik még csak zászlót, akik még csak kortes tollat sem kívántak „szeretett követjőktől”.

Ha következett a választás napja, magoktól felmentek mind, leszavaztak mind! S azután szépen hazamentek mind. Bárki is próbálkozott ellenük, mindig Thaly Kálmán lett a követjük... Az ellenjelölt komolyan még csak szóba sem jöhetett Thaly Kálmán mellett.

Thaly Kálmán vallására nézve ugynevezett „nagy református” ember volt. Míg egészségi állapota engedte, a debreceni református egyházkerület közgyűlésein is mindig részt vett.

Szünet közben a „diszterem” melletti szobáskában Thaly Kálmán köré gyűltek a nagyságos és nagyti-szteletű urak. Emlékeiből, történeti tudásának tárházából olyan gyöngyszemeket dobált szét ilyenkor az öreg kuruc Thaly, hogy valósággal elbájolta a hallgatóit!

Alkalmi beszélgetéseit menten, tárcacikkbe iehetett volna foglalni. Kedvesebb

csemege volt ez a bentfolyó nagyérdékű tárgyalásoknál.

Thaly Kálmánt különösen jellemezte az érzékenysége. Nagyon érzékeny szívé, lelkü férfi volt.

Még a gombostű szurások is szívéig hatottak! Pedig sem életével, sem munkásságával nem szolgált rá még a gombostű szurásokra sem. Nagy és nemes magyar ember volt tetőtől-talpigian.

Rákóczi hamvainak hazahozatalával Thaly Kálmán munkáséletének, törekvésének bekoronázását elérte. Ugye lehet, ezek a gyönyörűséges nagy izgalmak gyengítették meg az idegzetét is; mert azóta hervadni kezdett az öreg kuruc életfája...

Rákóczi Ferenc zborói várkastélyánál hullajtják levelöket a hársfák. Csillag futott le az őszi éjszakán. Öreg kastély boltíves szobájában kilehelte nemes lelkét Rákóczi Ferenc aranytollu „író diákja”.

Meghalt Thaly Kálmán! Hullajtják levelöket a zborói szent hársfák.

A legizlésesebb női kalapok Fráter Irmánál szerezhetők be, Batthyány-utc a 10. szám.

Thaly Kálmán halálának híre a képviselőház ormára kitzúzták s gyászlobogót.

Thaly Kálmán halálának körülményeiről nagyon gyérén érkezett hír. Az ősz képviselőt aggkorával járó többféle baj gyötörte. Legsúlyosabb és legkellemetlenebb volt a szembaja. Másfél évvel ezelőtt emiatt súlyos operációt is állott ki. Mikor két évvel ezelőtt 25 éves képviselői jubileuma alkalmából Debrecenben huzamosabb ideig tartózkodott, egészségének érezte magát, de azóta folyton betegeskedett. Emiatt nem is vett ebben az időben olyan tevékeny részt a politikában, mint máskor Pozsonyban lakott, ott gyógykezelte magát. Allandóan rossz közérzése, álmatlansága stb. miatt orvosai bróm használatát megengedték neki. Ez ugyan pillanatnyi enyhületet szerzett a betegnek, de szervezetét rombolta. Orvossai a falusi levegőt is ajánlották neki, ezért ment Thaly Kálmán a trenesérmezei Zablatyra, hol jóbarátja Polyák Béla vendégszerető házában a családi-as kör hangulata jó hatással volt rá. Vasárnap este jól érezte magát és igen vigkedélyű volt, aztán aludni tért, de alvása örök lett. . .

A szomorú hír Debrecenben.

Tíz óra után érkezett az első hír Thaly Kálmán haláláról. A polgármester a következő táviratot kapta:

Nagyságos polgármester urnak
Debrecen.

Thaly Kálmán vidéken meghalt, közelebbit még nem tudunk. Képviselőház elnöki hivatala.

Később Bakonyi Samu dr. is táviratozott Kovács József polgármesternek:

Megrendülve értesülök, hogy Thaly Kálmán meghalt, bővebb részleteket magam se tudok. Bakonyi Samu dr.

A szomorú hír villámgyorsan terjedt el a városban s mindenkit megdöbbentett. A „Debrecen“ külön kiadásban tudatta a közönséggel a lesújtó hírt. A városházára, a függetlenségi kör helyiségének ormára és számos középületre gyászlobogót tűztek ki.

Thaly Kálmán életéből.

A legerősebb lelkű, legmélyebben járó szellemű egyéniség ment el körünkől. Törhetetlen és lángoló fajzeretete volt vezető esillaga; de nem vakon követte, hanem a tudomány világító szövetneke mellett. Ahol a világosság nem volt elég nagy, ott maga teremtett nagyobb világosságot. A buvar erejével hatolt előre. Egyike volt a legnagyobb történéseknek. De speciális buvarlattanának tárnyavá tette a kuruckorszakot. Senki mélyebben nemhatolt be a Rákóczi-korszakba. Egyéb tudományos kutatásai is értékesek, de nevét a magyar tudományos irodalomban az a körülbelül ötven kötetre rugó mű tette halhatatlanná, amelyet a Rákóczi-korszakról írt. Tudós társaságunk e munkalkodása alapján választotta tagjává.

Törhetetlen híve volt a függetlenségi eszméknek. Az országos függetlenségi pártnak alelnöke volt. Az országgyűlés képviselőházának 1878 óta volt tagja. Legnagyobb törekvése az volt, hogy Rákóczinak és a többi kuruc hősöknek hamvai hazaszállíttassanak. Ez a vágya és törekvése tudvalevően teljesült.

Legemlékezetesebb politikai akciója az volt, amikor 1904 március 10-én felszólalt a képviselőházban s e felszólalás vetett véget az akkori nagy obstrukciónak. Ennek a felszólalásnak külön emlékrmet verettek, melynek körirata ez: „Harcok írójának — béke szerzőjének.“

A király azonkívül a Szent István-rend nagykeresztjével tüntette ki.

Heven éves korában érte utól a halál tegnap este. Mi volt a betegsége, arról egvégre nincs hír. A képviselőház elnöki hivatalában azt hiszik, hogy a halál hirtelen következett be.

Életrajzi adatok.

Thaly Kálmán, történettudós és politikus, született Csépen (Komárom m.) 1839 jan. 3. A tanulást otthon a szülei háznál kezdte meg s Pozsonyban és Pápán folytatta; itt a gimnáziumot kijárván, 1856-ban Budapestben, a ref. theologiai intézetbe iratkozott be s később a m. kir. tudományos egyetemen bölcsészeti és jogi előadásokat hallgatott. 1860-ban a Pesti Napló munkatársa lett és itt volt négy éven át 1864-ig, amikor a budapesti ref. egyház presbyteriuma a főgimnázium magyar irodalmi tanáskére tanárnak választotta meg. 1869-ben a tanárságot a honvédelmi miniszterium osztálytanácsosi állásával cserélte fel, hol is a honvédség szervezésében és a katonai műnyelv megállapításában ernyedetlenül közremunkált. 1875 végén azonban ez állásától egészségi és politikai okokból megválva, Pozsonyba költözött és történelmi tanulmányainak élt. 1878-ban Budapest Ferencvárosi kerülete országgyűlési képviselőjévé választotta, 1881 óta pedig Debrecen sz. kir. város első kerületét képviseli. Az ezredév emlékére emelt hét emlékoszlop felállítását a törvényhozás az ő indítványára fogadta el s azoknak helyeit és műformáit mint kir. biztos, ő állapította meg.

A millenium alkalmából a kolozsvári egyetem disztdoktorává választott. Az országos függetlenségi és 48-as pártnak régi idő óta másodelnöke s az országos véderő bizottság tagja. Első szépirodalmi kísérlete a Bujdosó Lélek 1855-ben jelent meg a „Budapesti Viszhangban“, ezt elbeszélő és lírai költeményeinek hosszú sora elszórva a lapokban és folyóiratokban, amelyek később összegyűjtve is megjelentek. Irodalmi működésének a méltatása e helyen szinte lehetetlen. Legkevesebb hatvan munkája jelent meg.

Tudományos működéséért a m. tud. akadémia előbb levelező, később rendes tagjává választotta. Körülbelül 20 egyesületnek rendes és disztagja. A török Medsidje rend harmadik osztályának, az olasz Lazar és San-Mauvizio rend tulajdonosa.

A debreceni függetlenségi párt gyásza.

A debreceni függetlenségi és 48-as párt intéző-bizottságát a gyász-hír hallatára Somogyi Pál elnök ülésbe hívta össze. Meghatott hangon közölte hivatalosan a már mindenki által tudott gyász-hírt s indítványozta, hogy az elhunynak hervadhatatlan érdemeit ictassák jegyzőkönyvbe. — Az intéző bizottság tagjai részvétellel vették tudomásul a gyász-hírt s elhatározták az elhunyt érdemeinek jegyzőkönyvben való megörökítését.

Elhatározta az intéző-bizottság, hogy a nagy férfiú temetésén küldöttségileg képviselteti magát. A küldöttség tagjait ki is küldte dr. Tüdős János vezetése alatt, a küldöttség tagjai lesznek dr. Kőrössi Kálmán, dr. Fejér Ferenc, Török Bálint, Kertész Imre, Kertész István, dr. Sz. Szabó László és dr. Varga Lajos. — A párt ezen tagjain kívül résztvehet a párttagok közül bárki. Az intéző bizottság kéri a résztvenni akarókat, hogy ebbeli szándékukat dr. Tüdős Jánosnál jelentésék be.

A küldöttség a debreceni függetlenségi és 48-as párt nevében koszorút helyez a ravatalra. A küldöttség magával viszi azt a zászlót, amellyel Thaly Kálmánt valaha a

ferencvárosi hölgyek tisztelték meg s amely lobogó alatt jött Debrecenbe s diadalmat szerzett a függetlenségi eszméknek. *E lobogót — így kívánta ezt életében a nagy kalott — ráhelyezi a küldöttség a ravatalra s hirdetni fogja az elhunyt dicső multját, a nemzeti lobogóhoz örökkévaló ragaszkodását.*

Gyász a városnál.

Debrecen város polgármesteréhez délelőtt tizenegy órakor érkezett a szükiszavu megrendítő távirat. A polgármester a tanács ülésén elnökölt. A gyász híre a kegyelet megnyilatkozásakép az ülést azonnal berekesztette s a gyász jelül a városháza ormára a gyászlobogót felhuzatta. Ezután a tanács intézkedéseket tett a temetésre vonatkozólag. Tekintettel arra, hogy a nagy érdemű férfiú a városnak nemcsak képviselője és bizottsági tagja, hanem diszpolgára is volt, külön gyászjelentést ad ki a halálózásról.

A képviselőház háznagyi hivatalához, Bakonyi Samu országgyűlési képviselőjéhez és Pozsony sz. kir. város tanácsához távirati megkeresést intéztek a temetés helyének és idejének közlése iránt abból a célból, hogy a városi tanács képviseltethesse magát. Kiküldték a temetésre képviselőkként Kovács József polgármestert, Körner Adolf, Oláh Károly és Szabó Kálmán tanácsnokokat, akik a város színeivel ellátott koszorut fognak helyezni nagy halottunk ravatalára.

Elhatározta ezután a tanács, hogy a nagy férfiú testvéréhez: dr. Thaly Ferenc országgyűlési képviselőhöz részvétiratot intéz.

Az Akadémia gyásza.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Berzeviczy Albert v. b. t. t. ma érkezett szabadságaról Budapestre, — kedden az Akadémia vezetőférfiaival meg fogja beszélni, hogy a gyászban mikent vegyenek részt. — Thaly Kálmán ugyanis az Akadémia történettudományi bizottságának elnöke volt. A magyar történelmi társulat, melynek Thaly Kálmán másodelnöke volt, Zsilinszky Mihály v. b. t. t. elnöklésével ma kedden délután 4 órakor a Magyar Tudományos Akadémia első emeleti üléstermében rendkívüli ülést tart. A képviselőház és a Magyar Tudományos Akadémia a gyász-hír vetete után küttte a gyászlobogót.

Thaly halálsejtése.

Nagyelméknek, nagyszellemeknek érzelmvilágában nagyon kifinomodik a sejtés. Thaly Kálmán is előre érezte halálát. Az utóbbi hónapokban írt leveleiben már sejteti bekövetkezett halálát. Egyik debreceni jóismerősehez két héttel ezelőtt levelet írt, melyben azt írja, hogy „élte végét“ járja. Megható ez a levél minden sorában.

Thaly és a városi muzeum.

Thaly Kálmán életében mindig szívén viselte Debrecen kulturális érdekeit. A városi muzeum iránt is mindig élénken érdeklődött. A nagy történetíró és kutató meg hagyta, hogy birtokában lévő nagybecsű, értékes régiségeket a városi muzeumra ruházta. A muzeum vezetősége legközelebb megteszi az intézkedéseket a nagybecsű hagyaték átvétele iránt.

Thaly szenvedései.

Este táviratozza fővárosi tudósítónk: Legujabb értesülések szerint Thaly Kálmán barátjánál aránylag jól érzi magát, csak arról panaszkodott folyton, hogy álmatlanság gyöttri és emiatt sokat szenved. — Vasárnap

CUKORKÁK, az Első Debreczeni Göczukorka-gyár R.-T.
 ≡ Csokoládédessertek legolcsóbban szerezhetők be ≡ városi raktárában, FÖTÉR, TISZA-PALOTA.

késő este lefekvés előtt rosszul lett és elvesztete eszméletét.

Orvosi segítség nem használt semit, Thaly Kálmán éjjel előtt meghalt.

A Nap ma esti száma azt írja, hogy Thalyt kínzó ideges fejfőres kinezta és emiatt valószínűleg erőszakkal vált meg életétől. Testi erejét az ideges álmatlanság kimerítette és még a fővárosban panaszkodott barátainak.

— Nem bírom tovább a fájdalmakat.

Thaly kezében — mint írja A Nap — háromszög volt revolver.

Ezekre a rosszakaratu híresztelésekre azonban rácsfol az a hivatalos értesítés, mely délután érkezett, mely szerint *Thaly Kálmán szív-szélhűdés következtében halt meg.* — Ezt a hatóság is megállapította.

Beszélgetés Thaly Lászlóval.

Egy újságíró ma beszélgetést folytatott Thaly Kálmán elhunytáról az elhunyt fivérével, Thaly Lászlóval, ki a következőket mondta:

— Szeretett bátyám haláláról megdöbbentve értesültem. A mult héten Gasteinből jött haza és egyenesen Zablatyra ment. Az utóbbi időben sehogyan sem tudott aludni és az álmatlanság ellen mindenféle mérgeket, de különösen Veronált használt. Mi kértük őt, hogy dobja el ezeket a mérgeket és inkább menjen szanatóriumba, de ő a szanatórium iránt nagy ellenszenvvel viselkedett. — Mégis sikerült annyira rábírnunk, hogy egy külföldi szanatóriumba megyen. Az utazásnak idejét erre a hétre állapítottuk meg. Eppen most akartam érte menni, mikor kaptam a lesújtó hírt. Közlebbi adatokat haláláról én sem tudok.

A temetés Pozsonyban lesz.

Budapesti tudósítónk azt táviratozza, hogy Thaly Kálmán temetése Pozsonyban lesz. Oda fogják szállítani hülttetemeit, miután életében kifejezett kívánsága volt, hogy fogadott fia mellé temessék el, ki szintén Pozsonyban nyugszik és aki évekkkel ezelőtt öngyilkosság által vált meg az élettől.

A függetlenségi párt állaspontja.

Kossuth Ferenc a királyhoz megy.

A képviselőházat elnapolják.

Budapest, szeptember 27.

A függetlenségi párt intéző bizottsága ma délelőtt 11 órakor a kereskedelmi miniszteriumban ülést tartott, melynek tárgya volt a politikai helyzetben való állásfoglalás megvitatása. Az ülés megnyitása után Kossuth Ferenc szólt fel, tudatta az intéző bizottsággal, hogy Wekerle miniszterelnök kijelentése szerint őt, mint a parlamenti többség vezérét a király legközelebb kihallgatáson fogadni kívánja. Ennélfogva — mondta Kossuth — nem volna helyén, hogy a függetlenségi párt — mielőtt a kihallgatás még megtörtént — bármely tekintetben állást foglalna. Indítványozza tehát, hogy a holnapi képviselőházi ülést október 5-ig elnapolják. Az intéző-bizottság hozzájárult az indítványhoz, mely szerint Justh házelnök megokolás nélkül indítványozni fogja az ülésnek okt. 5-ig való elnapolását.

Az intéző-bizottság ülése előtt a bankcsoport Justh Gyula lakásán ülésezett, melyen megegyeztek, hogy Kossuthnak az intéző-bizottság elé terjesztendő indítványához hozzájárultak.

Valódi hollandi tulipán- és jáczint-hagymák, ugyszintén szobai dísznövények nagy választékban kaphatók

Hajdúvármegye őszi közgyűlése.

A megüresedett állások betöltése.

A vármegyei székház ügye.

Budapest, szeptember 27.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlésére ma nagy számmal gyűltek be a bizottsági tagok. Nem hiába! hiszen választások voltak kitűzve a napirendre.

Egyébként a közgyűlésről szóló tudósításunk a következő:

*

Kilenc órakor nyitotta meg a közgyűlést Weszprémi Zoltán főispán. Kiemelte a tárgysorozaton szereplő fontos közügyeket, melyek iránt a bizottsági tagok érdeklődését kéri. Megemlékezett a nemrég elhunyt Sepsy Dezső árvaszéki ülnökről, akinek halálával nagy veszteség érte a vármegyét. Indítványozta, hogy Sepsy Dezső emléke jegyzőkönyvileg örökíttessék meg s erről az özvegyet értesítsék.

Pákozdy Sándor főjegyző felolvasta az alispán időszakos jelentését, mely felöleli az elmúlt negyedév eseményeit. A jelentést tudomásul vették és dr. Popper Mór indítványára Kovács Gyula alispánnak elismerést és köszönetet szavaztak azon intézkedésekért, melyeket a szűk idők beköszöntével a vármegye lakosainak érdekében tett.

Hajdúhadház 4 országos vásár engedélyezését kérte. A kereskedelmi és iparkamara nem véleményezte, ezzel szemben az állandó választmány javasolja, hogy a közgyűlés írjon fel a miniszterhez a vásár engedélyezése iránt, mert fontos érdeke Hadháznak a legújabb vásár.

A községi és körjegyzői nyugdíjazásról alkotott szabályrendeletet a belügyminiszter nem hagyta jóvá. A közgyűlés felir a miniszterhez, melyben bejelenti, hogy a szabályzat eredeti szövegéhez ragaszkodik. Változtatni nem kívánja, mert a vármegye érdekeinek ez felel meg.

A közgyűlés elfogadta a vármegye 1901. évi költségvetését, amelybe fel van véve az új alügyeszi állás is 3400 korona javadalmazással. Többen kifogásolták, az új állás szervezését. Weszprémi István indítványára a közgyűlés olyformán szavazta meg az állás szervezését, ha a miniszter megadja a szükséges dotációt.

Következett a megüresedett állásoknak választás utján való betöltése. A szavazatszedő küldöttséget megalakították s annak működése idejére a közgyűlést a főispán felügyesztette.

A szavazás megejtése után Rásó Gyula kihirdette az eredményt. E szerint leadott 175 szavazatot. Ebből Ludányi Géza 111, Weszprémi Barna 72, Cseke Sándor dr., aki a szavazás idején visszavonta pályázati kérvényét, 2 szavazatot kapott. Így az új árv. elnök Ludányi Géza lett. — A III. aljegyzői állásra egyhangulag Ercsey Gyulát választották meg.

Ezután a szoboszlói szolgabírói állás betöltésére került a sor. — A bizottság ezen állásra első helyen Weszprémi Barnát, 2. helyen Ethey Lászlót, 3. helyen Rózsa Ernőt jelölte.

A szavazás végével konstataulta a küldöttség, hogy a legtöbb szavazatot Weszprémi Barna bőszi bőszi főkapitány kapta, akit is megválasztott szolgabírónak jelentett ki a főispán. — Ethey László 71 szavazatot kapott.

Ezután a napirend többi tárgyaival foglalkoztak. Indítványozták, hogy a vármegyei székház ügyét vegyék elő. Az alispán előterjesztette az ismeretes telekkönyvi korlátozás ügyében a Debrecen városával folytatott tárgyalások eredményét. A közgyűlés az állandó választmány javaslata alapján elfogadta a város ajánlatát, de megkeresik a

várost, hogy a szerződésileg biztosított jogokat ne jegyeztesse be a város a telekkönyvbe.

Társtörvényhatóságok átiratait, meglebbezett képviselőtestületi határozatokat tárgyalta ezután s mindenben elfogadták az állandó választmány határozatát.

Az ülés délután fél egy órakor véget ért.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Lelkészárvák internátusa.

Aldozatkész Bőszi bőszi.

Hajduböszörményből jelentik: Hajduböszörmény város tegnap tartott közgyűlésén egy millió téglát szavazott meg 34,000 korona értékben a városban elhelyezendő ref. lelkészek árvagyermekéi számára létesítendő internátus építésére.

A városi közgyűlés után a ref. presbiterium tartott ülést, mely az internátus helyül két értékes telekhelyet ajánlott fel. Az internátusért eddig Hajduböszörményen kívül Pápa, Miskolc és Kolozsvár városok versenyeznek.

Az internátus elhelyezése kérdésében az e hó végén Debrecenben tartandó országos ref. lelkészgyűlés fog határozni. Az internátust két év mulva nyitják meg 60 fiu és 40 leány számára.

A lelkészegyesület elnöke, dr. Balthazár Dezső bőszi bőszi esperes-lelkész szintén Hajduböszörmény mellett foglal állást.

Egyházkerületi őszi közgyűlés. Az egyházkerület november 23. és a következő napjain tartja szokásos őszi közgyűlését. Az előkészítő bizottsági ülések a következő napokon lesznek: november 8-án a népiskolai tanügyi bizottság ülése; november 9-én a középiskolákra, jogakadémiára vonatkozó ügyeket tárgyaló bizottság ülése; november 9-én délután az egyházkerület pénzügyi bizottságának ülése.

Nagy József-alapítvány. A Nagy József-féle 1000 koronás ösztöndíj-alapítványt a bizottság mai ülésén Fekete János karcagi s. lelkésznek ítélte oda.

O. R. L. E. és a városi muzeum. A városi muzeum az országos lelkész kongresszus alkalmából 29-én és 30-án, szerdán és csütörtökön a vidéki érdeklődők számára nyitva van, kik a hiva alos órák alatt (d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig) díjtalanul megtekinthetők.

A Debreceni Felső Kereskedelmi Iskola ifjúsági sakköre tegnap tartotta meg alakuló közgyűlését. Margócsy Emil vezető tanár elnöklése alatt. A tisztikar a a következőképp alakult meg: Elnök: Markovits Ignác felső oszt. tan., titkár: Sztanó Lajos, pénztáros: Kulcsár Dezső, ellenőr Hetey József, jegyzők: Braun Imre és Weinreb Dezső, háznagy: Gabányi Miklós.

A debreceni bankgyűlés előkészítése.

Tíz megyét vonnak bele.

A hajdumegyei és debreceni függetlenségi párt kiküldötteinek tanácskozása.

A debreceni és hajdumegyei függetlenségi pártok küldöttségei az önálló bank melletti népgyűlés tárgyában tegnap d. u. a debreceni függetlenségi-kör helyiségében rendkívül látogatott és lelkes együttes

Paczelt Jánosnál

Piacz-utca 28-ik szám.
Kertészet:
Ferencz József-ut 6. szám.

ülést tartott. — Az ülésen mintegy ötvenen vettek részt, köztük Rákosi Viktor képviselő is.

Résztvettek a gyűlésen Debrecenből a többek között Somogyi Pál elnök, Kertész Mihály, Juhász Ignác, dr. Nagy Zsigmond, idős Kertész István, dr. Tüdös János, Cziffer Nándor, K. Tóth Kálmán, Nagy Pál, Kovács Lajos, B. Nagy Sándor, Varjas János, dr. Körösi Kálmán, dr. Vargha Lajos, Haranghy Sándor, Tassy Miklós, dr. Burger Péter, Salánky Ferenc, Pető István és dr. Juhász Nagy Sándor. A vármegyéből Weszprémy István Hadház, elnök. Bor János Hajdusoboszló, jegyző. Friedrich Lajos Hajduböszörmény. Földesi István Hajduböszörmény. Saád Ferenc Hajdusámson. Hamza László Hajdusámson. Győrössi Mária Hajduböszörmény. — Radó József Hajdunánás. Csiba Elek Hajdunánás. dr. Berencsy János Hajdusámson. Ötvös Mihály Hajdusámson. Oláh Bálint Hajduböszörmény. Doby Sándor Hajdunádudvar. Bálint Imre Kaba. Hegedüs Károly Kaba. Décesy Lajos Hajdusoboszló. Ifj. Borbély Gábor Hajdusoboszló. Oláh Miklós Hajduböszörmény. Dr. Loog Béla Hajdudorog. Petrovits Miklós Egyek. Mikula György Egyek. V. Szutor Dániel Tetétlen. Vad Imre Hajdunánás.

Az ülést Somogyi Pál elnök nyitotta meg és üdvözölte a hajdumegyei pártnak szép számmal megjelent vezető férfait. Nem mint vendégeket, hanem mint fegyvertársakat üdvözli őket. Mert eljött a küzdelem ideje.

Weszprémy István a hajdumegyei párt elnöke köszönte meg az üdvözlést. Régi óhajuk, hogy a debreceni párttal közösen harcolhassanak elveikért. Mielőtt azonban a tulajdonképeni tárgyra áttérnének, őszinte részvétellel emlékezik meg Taly Kálmának váratlan elhunytáról. A hajdumegyei párt nevében szívből kívánja, hogy a debreceni párt e nagy veszteségért akként találjon kárpótlást, hogy az elhunyt nagy férfi helyét méltó utód pótolja.

Somogyi Pál elnök e meleg szavakra köszönetét fejezte ki. A nagy veszteség sulya alatt megrendülve állunk. Jól esik a testvérpárt őszinte rokonszenve és részvéte. Ezután annak a gondolatnak adott kifejezést, hogy a két párt a jövőben egymással szorosabb szövetségre lépjen.

Ezután az alakulás következett.

Elnökökké választották Somogyi Pál és Weszprémy István. Jegyzökké Bőr János a hajdumegyei és dr. Juhász Nagy Sándor, a debreceni párt jegyzője.

Dr. Juhász Nagy Sándor jegyző örömmel üdvözli a két párt szövetségének felvett gondolatát. A népgyűlés, melyet rendezünk, nemcsak az önálló bank mellett fog állást foglalni, hanem a gazdasági önállóságot is hangoztatni fogja és radikális, határozott, meg nem alkuvó függetlenségi politikát követ el. — Ez új függetlenségi politikára a nemzetet szervezni kell.

Nemzetszervezés nagy munkájához hatalmasan hozzájárulnak a debreceni nagy népgyűlés megtartásával, hol az egész északi Magyarországot szövetségre lép. Ez a népgyűlés az új radikális, függetlenségi politika mellett hatalmas demonstráció lesz.

Ezután a gyűlés elhatározta, hogy a népgyűlésre meghívja Jásznagykunszolgát, Szabolcs, Bihar, Szatmár, Szilágy, Ugocsa, Bereg, Máramaros és Ung megyék függetlenségi pártjait.

A nagy népgyűlés idejéül október 31. napját tűzték ki. Az előkészítés nagy munkájának vezetésére előkészítő bizottságot választottak, melynek elnökei Somogyi Pál és Weszprémy István. Jegyzői, Bor János és dr. Juhász Nagy Sándor. Tagjai: Debrecen részéről: Kertész Mihály, Juhász Ignác, dr. Tüdös János és dr. Körösi Kálmán. Hajdumegye részéről: dr. Berencsy János, Friedrich Lajos, Boldizsár Zsigmond és Loog Béla.

Ezután a gyűlés kimondotta: hogy egy sajtó ügyi bizottságot alakít. E bizottság

tagjaul felkérték a helyi és megyei politikai lapok szerkesztőit. E bizottságot véglegesen a többi albizottsággal együtt az előkészítő bizottság fogja megalakítani.

Somogyi Pál elnök az ülést lelkes szavakkal zárt be és a megjelenteket felkérte a népgyűlés sikere melletti buzgólkodásra.

Irodalom, művészet.

A „Nyugat” költői Debrecenben.

Szívesen látjuk őket.

A „régi” Magyarországot lassan eltemetjük. Emlékezeinkből selymes szemfedőt borítunk rá.

A régi helyett épül az „új” Magyarország. Ennek mások az emberei, mások a dalai, mások az eszményei. Ifju erővel, mondhatni szilajszággal tör előre. Aradozásra, regélgetésre nincsen idejük. A tettek mezején születnek az emberei. A dalai is ilyenek.

Mi nem idegenkedünk tőlük! Bármely irányt kövessen is, rokonszenves előttünk az igazi tehetség. Már pedig azt letagadni nem lehet, nem szabad, hogy a „Nyugat” gárdájában, mely ilyen címen becses szépirodalmi és kritikai lapot, könyvkiadó-vállalatot is tart fent, számosan, nagy számmal kerülnek eredeti tehetségek, akiket közelebről megösmerni kedves lehet minden művelt magyar embernek.

Eppen azért örömmel adjuk közre ezt a friss hírt, melyet mi fent a fővárosban a „Nyugat” egyik legkiválóbb, kora ifjan országos nevű és nagy tehetségnek elősmert, oszlopos tagjától hallottunk... Hogy tudniillik a „Nyugat” irodalmi csoportja: írók, költők, még ez évben egy nagyobb szabású felolvasó-estély keretében — legkiválóbb tagjaikkal — szeretnének bemutatkozni a debreceni közönségnek.

Mi semmiféle akadályt nem látjuk ennek a bemutatkozásnak! Ugy hisszük, hogy kellő móddal a Csokonai-kör lelkes vezetősége is megnyerhető lesz ennek a nagyon érdekes és nagyon kedves bemutatkozásnak az előkészítésére, sőt rendezésére is...

Szívesen látjuk őket!

UJDONSÁGOK.

Negyen év után.

Volt iskolatársak találkozója.

Érdekes összejövétel.

Mint lapunkban már előzőleg is jeleztük, f. hó 25-én a negyvenéves találkozóra jöttek össze azok a volt osztálytársak, kik debreceni főiskolánkban 1869-ben tették le érettségi vizsgálatukat. A 88 tanulótagból 43-an már elhaltak s a még élő 45-ből 26-an jelentek meg az emlékezetes jelenetben gazdag, édesbús emlékeivel mélyégesen meghatározó összejövételben és pedig közülök 8-an 1—2 családtagjukkal is.

Szombat este már csaknem mindannyian együtt voltak s a Royal szállodában vacsoráztak együtt; vasárnap reggel pedig a találkozottak mindannyian felmentek az oratóriumba, hol az osztálytársak egyike Csiky Lajos mondott szívből fakadt, meghatározó imádságot. Istentiszteletük után a főiskolai díszterembe jöttek össze, hol dr. Imre József kolozsvári egyetemi tanárt kérvén fel az értekezlet vezetésére, ő azt igen szép beszéddel megnyitotta, majd Tóth Lajos tiszadobi lelkész üdvözölte meleg szavakban a társaság vendégjéül meghívott Karai Sándor főgymn. igazgatót, ki a hozzá intézett beszédre szívélyes lelkes beszédben válaszolt. Ezek után Csiky Lajos terjesztette elő élő és meghalt osztálytársainak létszámáról, a hét év előtti

találkozásuk alkalmával általok létesített alapítvány pénzügyi állásáról való s egyéb jelentését. Eddig 2526 K 35 fillér gyűlt be alapítványokra, melynek kamatiból majdan főiskolai nagy tanárok életrajzát óhajtják megírtni.

Bizottságot neveztek ki, amely fog majd intézkedni ez alapítvány életbeléptetésének módjairól; elhatározták, hogy mint két évvel ezelőtt is tették, füzetek adassanak ki ez összejövételük dolgainak is megörökítésére; lefénnyépeztették magukat, majd együtt ebédeltek s miután gyűlésükön azt a határozatot hozták, hogy 10 év múlva újra találkoznak, a boldog viszontlátás reményében megújult szeretettel bucsut vettek egymástól.

Megjelentek a találkozón Debrecenből Márk Endre, Csiky Lajos, Péntes Sándor, Szabó Imre, Gombos Endre, Nagy Gyula, más vidékekről dr. Imre József kolozsvári egyetemi tanár, Tóth Lajos tiszadobi, Bugyi Mihály hegyközujlaki, Szabó Menyhért kaplonyi, Tóth Sándor kuncsorbai lelkészek, továbbá Garán Dániel, Geiger Dezső földbirtokok, Bajza Lajos máv. felügyelő, Kovács Lajos királyi közjegyző, Tóth Károly ármentesítő társulati igazgató, dr. Somosi Ignác orvos, Szép Sámuel, Csomay Imre ügyvédek, Pólya Mihály tanár, Kovács Gábor, Nagy János takarékpénztári tisztviselő, Szathmáry László, Szőke Sándor tanítók, Tripsó Mihály nyugalmazott orgonista-kántor s Fodor Mihály uradalmi ispán.

Akik nem jöhettek el, levélben s táviratban üdvözölték mindannyian a régi barátság, a tiszta szeretet hangján Debrecenbe eljőtetett volt tanulótagjaikat.

A legujabb Kossuth nóta.

Közös bakák dalolják a „német” cigányról.

Hiába minden hatalmi erőlködés, — a Kossuth-név, a Kossuth-nóta gyújtó muzsikája benne zeng, még mindig egyre zeng a magyar fiúk, a magyar honleányok lelkében!

Még azok a sárga-fekete zsinóros rabgunyába rázott katonafiúk is, hogy vigasztalódjanak, eldudolgtatják ezt a nótát, midőn a „spiclit” nem érzik maguk körül a kaszárnyaszobában. Sőt a legujabb Kossuth-nótát is kaszárnyaszobában szerezte a dalos, lelkiismeretlen katonafiu szerző, akinek a jó magyar lelke felháborodott, a becsületes magyar szíve megesett a cigány katonákon, akiket az „ezredbandában” német nótázásra parancsolgatnak.

És az ösmeretlen katonadal-szerző kapcsolatosan a „Kossuth-nótával” igazán átérezett hangulatos szövegben és zenében öntötte ki keservét a „német cigány” felől... Az egyik budapesti közös kaszárnyában hallottuk először, jegyeztük fel ezt a megkapóan kedves, bájos katonadalt, ahol is a szinmagyar közös bakák (talán érthető, hogy a derék ezred számát elhallgatjuk?) már karban énekelték ezt a dalt! A legujabb Kossuth-nótát, mely fájdalommal sóhajtja vissza a multat, mikor még nem volt „német cigány”.

Olyan bájos, magyar lelkünket megkapó dal ez, hogy az ösmeretlen nótaszerző dalát bizonyosan, hamarosan országsszerte dalolni fogják. A mi debreceni híres muzsikusaink is, a Rácz Károly, Magyar Imre „testvér”, meg az a lángoló szemű Kiss Béla „zenekarai” fogják először játszani a legujabb Kossuth-nótát, mert az egyik zeneíró, kedves magyar „kadét gyerek” megígérte nekünk, hogy „kótára teszi” és megküldi a bájos bakanótát a szegény „német cigányról”...

Menyasszonyi ékszerek

==== pazar választékban, legolcsóbban ====
Löfkovits Arthur és Társa
szégnél, DEBRECZEN, Piac-utoza 38

Az egyik versszakát — izelitől — ideiktatjuk:

A cigányt is rávették a német kommandóra,
Götterhaltét, operákat játszik a vonója.
Nem úgy van már, mint régen:
„...Kossuth Lajos azt üzentel!...
Elmult, mint az álom...
Minek is van német cigány ezen a világon.

— **Vasutas árvák napja.** A vasutas árvák napja ügyében szervező bizottság a szervezés nagy munkálatait befejezte. Munkálkodásáról a védnöknő és díszelnöknek, valamint a bizottsági védnökségre felkért előkelőségeknek — hölgyeknek és uraknak — szóval az e munkában résztvevők összességének szót adni óhajtván, e célból folyó hó 28-án (kedden) délután pontban 4 órakor a városháza nagy termében tartandó díszgyűlésre ez uton is tisztelettel hívja meg az árvák ügyében működő összes felkért tagokat és az érdeklődőket a „Vasutas Árvauyi Bizottság”.

— **Az őszi közgyűlés tárgyai.** A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott, amelyen az októberi közgyűlés tárgyait készítették elő. A bizottság jóváhagyta a házipénztár, a könyvnyomda-vállalat és a világítási vállalat jövő évi költségvetését, csupán némi módosításokat eszközölt rajta. Az ülés különben felszólalásokban gazdag volt. Márk Endre a pótdadó leszorítása végett sürgette a Hortobágy hasznosítását, dr. Freund Jenő pedig felhívta a bizottság figyelmét arra, hogy a piaci- és vásárvámjövendőt gyarapítani kell bérbeadás útján. Ezek a pótdadót jelentékenyen le fogják szorítani, amely Ronesik főszámvévő szerint az idén is gyarapodni fog 258 százalékkal. Debreczeni Jenő igazgató bejelentette, hogy a vállalat a gázárakat leszállítja január 1-től kezdve. Targyaltak ezután több kérelmet, melyeket lapunk kereteiben ezidőszent nem vázolhatunk. Az ülésnek különben ma folytatása lesz, melyről ma számol be tudósítónk.

— **Névszerinti szavazás.** A polgármester közli: Ertesítem hogy Debrecen szab. kir. város legközelebb tartandó közgyűlésén névszerinti szavazás fog tartatni első ízben a gróf Szapáry József tulajdonát képező Ajtó-utca 8. számú házastelek megvétele tárgyában.

— **Lelkészek érkezése.** Az Orle. szeptember 29-én és 30-án tartandó kongresszusára a mai nap folyamán érkeznek a lelkesek. — Mint már megírtuk körülbelül 1000 lelkes érkezik Debrecenbe az ország különböző részeiről. Az ide érkező református lelkesek színessé, változatosabbá s élénkebbé teszi Debrecen társadalmi életét is. A lelkesek megérkezését különösen azoknak ajánljuk figyelmébe, akik vendégeket fogadnak a házuknál.

— **A Hajdumegyei Mész-Egylet közgyűlése.** A Hajdumegyei Mész-Egylet vasárnap tartotta házfelavató ünnepélyét. — A Mész-Egylet díszközgyűlésén jelen voltak: Eröss Lajos püspök, Szabó Kálmán, Vargha Elemér, Kovács Gyula alispán, Nemes Zoltán, Márk Endre, özv. Maurer Emilné, Steiner Gábor és még többen az egylet tagjai közül. A gyűlés délután 4 órakor kezdődött. — A díszközgyűlést ifj. Weichinger Károly nyitotta meg, akinek megnyitó beszéde után Czeglédi Gyula titkár az egylet felállításának történetét olvasta fel. A közgyűlés egyhangulag dísztagjává választotta

Maurer Emilné. Vásárhelyi Zoltán dr. Maurer Emil volt elnökről mondotta el emlékbeszédét. — Megemlékezett a méhészegylet fejlődésében kifejtett érdemeiről, jótékonyágáról, akinek az arcképét e közgyűlés keretében leplezték le. — A jelen voltak ezután megtekintették a méhészeti telep helyiségeit, ahol Vásárhelyi Zoltán dr. tartott előadást. Este a Bika éttermében bankett volt, amely a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig tartott.

— **Debrecen képviselői Justh Gyulánál.** A dr. Pap Zoltán főszerkesztő, orsz. képviselő lapjának érdekesítő képekkel, alkalmi fényképfelvételekkel gazdag heti mellékletén, „Az Egyetértés Vasárnapja” mellékletén az elmúlt hét legnagyobb eseményéről, az aradi Kossuth Lajos-szobor leplezéséről számos felvétel jelent meg. E felvételeken ott látjuk Kossuth Ferencet, Justh Gyulát táborakkal együtt. Azonban szinte politikai jelentőséggel és háttérrel bír az az egész nagy oldalt betöltő hatalmas csoportkép, melyet „küzdelen az önálló bankért” cím alatt közölt le a főszerkesztő. Ez a kép Justh Gyulának pusztatornyai fejedelmi kastélyát mutatja be a homlokzat előtt azon negyven függetlenségi képviselővel, akik a szoborleplezés után Justh Gyula házelnökhez kirándultak, hogy ott az önálló bank kérdésében megállapodásra jussanak. A hatalmas felvétel a parlamenti vendégsereget és házigazdájukat gyönyörű csoportban mutatja be. A jelentőséges csoportképen kitűnően kiválnak és felismerhetők Bakonyi Samu dr. és Csanak János országos képviselők, Debrecen két kerületének szeretett képviselői. Egymás mellett állanak a csoportban, különösen Bakonyi tekint derűs arccal felénk. E nagy felvételen jól felismerhető Justh János is, a szoboszlói választókerület népszerű követje.

— **Csontváz a virágos kertben.** A Dóczy-intézet kertjében végzett tegnap munkát Nagy József, a Dóczy-intézet házmestere. Ásás közben érdekes leletre bukkant a házfelügyelő. Egy emberi csontváz került ki a földből, amelyről dr. Varga Emil orvos megállapította, hogy a csontváz 80–100 éve lehet a földben. — A kiásott csontvázban dr. Varga Emil férfira ismert. Bizonyára régebben a Dóczy-intézet helyén temető volt és onnan magyarítható a rejtélyes sir feltalálása. A belvárosi kapitány intézkedése folytán a csontokat a Kossuth-utcai temetőbe ássák és a megboldogult halott az új temetkezési helyén folytatja megzavart álmait.

— **Az utsalról.** Már nyílnak az őszi virágok. Őszi virágok nyílása után következnek a nagy lombhullás.

Hulljatok levelek, temessétek el a későn nyíló virágokat, a későn ébredt vágyakat.

Ez a maréknyi vérpáros, fűtűs virágokréta az asztalon... Néhány szál levendula ágat is kötözték belé! Nem a hervatag ősznek a virága. Szenvedélytől, tüztől, vértől lihog ez a piros gyönyörű virág bokréta! Életet, szerelmeket követel még az ősztől is. Az ifjuságnak, a perzselő nyárnak bokkrétája ez a piros, vérpáros virág...

Hulljatok levelek, temessétek el a későre nyíló virágokat, későre ébredt vágyakat és azután jövel tél... Az örök megnyugvás szemfedője alatt már nem nyílnak virágok. Elpihennek a vágyak is.

Ez a sorsunk! Sorsa a tüztől, vértől, szenvedélytől lihogó gyönyörű piros virágszálnak is, amely kései őszi napon került az asztalomra... Az utamba.

— **A debreceni faipar r.-t. vasárnap tartotta meg második rendes közgyűlését a résztvevősek élénk részvétele mellett.** — Az igazgatóság évi jelentésének beható tárgya-

lása s az elmúlt kedvezőtlen üzleti évre vonatkozólag az igazgatóság részéről adott felvilágosítások után a közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette s az igazgatóság iránti bizalmát fejezte ki.

— **Az Országos Ref. Lelkesegyesület kongresszusa** alkalmából a Hegedüs és Sándor cég Kossuth-utca 11. szám alatti nagy szabásu üzlethelyiségeiben saját kiadványaiból irodalmi és képkiallítást rendez, amelynek megtekintését a kongresszus t. tagjai figyelmébe ajánljuk.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Bisanzky N. g. kath. 5 óra, Márton Zsuzsanna ref. 56 éves, Demjén Sándor ref. 25 éves.

— **Lapunk minden előfizetője ingyen kapja az országos hírű, pontos címtárral ellátott Debreceni Képes Kalendariumot.** Előfizetési díj egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona, félévre 6 korona.

— **Az „Elite”, a legszebb divatlap őszi száma most jelent meg 700 képpel.** Ára 2 korona. Antalffy Józsefnél.

— **Debreceni emléktárgyak, alkalmi ajándékok, gyermekjátékok és utazási cikkek legnagyobb választékban Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth-utca 4. szám.**

Antidol fejfájás és nátha ellen a legjobb gyógyszer. Kapható minden gyógyszertárban. Ára 60 fillér.

— **Debrecen, Piac-utca 63. szám alatt nagy választék színházi látosövekben: Löbl Gyula és Társa ékszerésznél.**

— **Könyvkötészeti munkákat** Davidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— **Portásfiu fizetéssel felvétetik Letzter József fényképésznél.**

— **Tanuló fizetéssel felvétetik.** Cím a kiadóhivatalban.

— **Szakmányos vincellér kerestetik homoki szőlőbe.** Cím a kiadóba.

SZÍNHÁZ.

* **Megnyitó előadás.** Holnap este lesz színházunkban az idei évad első előadása. A jegyek elővételzéséből következőleg a „Tanító” előadása „táblás ház” előtt fog lefolyni. Bródy e kitűnő darabjának főbb szerepeit Hahnel Aranka, Szilágyi Berta, Gyöngyi Jolán, Báthori Mária, Mártonfi Róbert, Lugosi Béla, Arkosi Vilmos, Kardos Géza, Kemény Lajos, Ligeti Vilmos

Világhírű „habig” kalapok Aszmann Ferencz
uridivat üzletében, városházzal szemben.

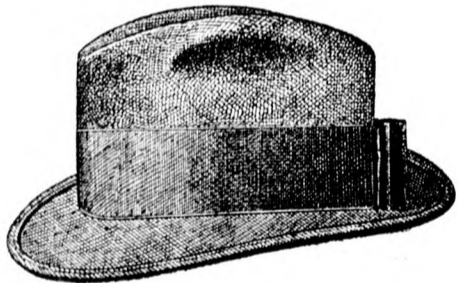
és Nádor Zsiga játszik. A darabot Zilahy Gyula rendezte.

Zilahyné jutalomjátéka. Máramaros-szigeten nagy erkölcsi és anyagi sikerek mellett fejezte be a nyári szezon Zilahy Gyula színtársulata. Zilahyné is jutalomjátékkal bucsuztatta szerető közönsége. Fényes ünnepeltetésben volt része. Több mint 24 koszorúval és csokorral tüntették ki a kiváló művésznőt.

A kivándorló. Az idei első premier a komoly muzsáé Herczegh Ferenc nagy siker aratott négy felvonásos színműve a „Kivándorló” szombaton, október 2-án kerül színre C bérletben. A darab harmadik felvonása a magyar színpadon még ez ideig fel nem dolgozott milieút mutat be. E felvonás a fogházban a fegyencek életét ismerteti a közönséggel. Hatásokban gazdag jelenetek mellett a természetes realizmus bámulatos. A darab elsőrangú kiosztásban kerül színre.

* **Megjötték a színészek.** A debreceni színház tagjai ma reggel érkeznek Debrecenbe. A költöző madarak már messze délre vándoroltak, a színészek, a mi kedves dalosmadaraink most jönnek el hozzánk. Életkedvet, vidámságot hoznak magukkal s felejtetik velünk, hogy a fákról most hullnak a levelek és az ősz hervadó képe szomorú érzéssel tölti be szívünket. A bohémianak kis csörgedező ere szakadt ma Debrecen kihalt társadalmi élet folyamatába. Mintha csak a színészet volna a társadalmi, kulturális élet fellendítője, életrekelője. A mai nappal megkezdődött a színházi élet Debrecenben. Megjötték a színészek!

KALAP

különlegességek
4 koronától 10 koronáig
LENGYELNÉL

Piac-utca 43.

TÁVIRATOK.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, szeptember 27. A függetlenségi párt ma este értekezletet tartott, mely teljesen az intézőbizottsági ülés intenciója szerint folyt le, Kossuth bejelentette, hogy audienciára megy a király elé. Kossuth kifejtette, hogy a célszerűség megkívánja, hogy a párt programját megváltoztassák, anélkül azonban, hogy a párt elveit feladnák.

Nagy szociálista tüntetés a fővárosban.

Budapest, szeptember 27. A nemzetközi szociálisták ma engedélyt kértek a főkapitánytól, hogy tüntessenek az önálló bank mellett. Az engedélyt a főkapitány nem adta meg, ennek ellenére a párt tüntető felvonulást rendezett és megjelentek a Royal szálloda előtt,

ahol a függetlenségi párt kör helyisége van. A rendőrség felszólította a tüntetőket a szétoszlásra, de azok nem engedelmessé váltak. — Erre lovas rendőrök léptek közbe. Két helyen is történt összeütközés. Sok kisebb sebesülés történt. öt ember halálosan megsebesült, sok tüntetőt letartóztattak.

Öngyilkos gróf.

Budapest, szeptember 27. Gróf Vasgucz Lajos, Vasgucz Molina operaénekesnő férje vasárnap gyógyíthatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szeptember 27.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt, Szilárd irányzat mellett 20.000 métermázsza került forgalomba 5—10 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: szép.

Buza októberre	13.98—99
Buza áprilisra	13.02—03
Rozs októberre	9.72—73
Zab októberre	9.02—03
Rozs áprilisra	7.43—44
Zab áprilisra	7.63—64
Tengeri szeptemberre	0.00—00
Tengeri májusra	7.01—02
Repece augusztusra	00.00—00

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Ariel felnyitotta a nagy fülke egyik szekrényét és előadta a bort és a magas velencei poharakat. Dexter borral telt poharát egy huzamban kiitta és kényszerített, hogy mi is igyunk, vagyis úgy tegyünk, mintha szintén innánk.

Még Arielnek is kijutott ez egyszer a maga része, és annak elköltésében urával versenyzett.

A hatalmas bor csaknem azonnal megjárta a fejét. Rekedt hangon énekelni kezdett, még pedig Dexter példájára, egy saját gyártmányú dalt. Ez nem volt egyéb, mint ezelőtti kérdésének végtelen ismétlése:

— Hol marad történetem? Uram! uram! mondja el a történetet!

Borába elmerülten, Dexter másodszor is megtöltötte poharát.

(Folyt. köv.)

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes,
Fencser takaró, Ágy- és asztal-
terítő, Flanell-takaró, Paplan és
matrác nagy raktár

Donogán és Somossy
cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelek, barbetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadiszek

Francia P. D. jegyű fűzők

Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszításkák,

Menyasszonyi selymek,

koszoruk és fátyolok

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. l.

Alapított 1842. évben.

Villamos világitást

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, malmok, gyá ak, kastélyok saját üzemi berendezéseket, dynamo-motor szellőztető, telefon, szobaacsengő berendezéseket helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel szavatosság mellett

Fazekas Imre

készít DEBRECZEN, Piac-n. 77.
Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolf-ram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piacz- és Hatvan-u. sarkán.

Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaárúháza

Megérkeztek: a legújabb ebédő és salon lampák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb áron. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Ozsonnakészletek, legújabb majolikából. Bor-, likör- és söröskészletek legnagyobb választékban, bámulatos olcsó áron.

Épület üvegezés helyben és vidéken.

Viszonteladónak árkedvezmény.

FIUK!

Csak

GERŐ-féle

ruhába járjatok iskolába,
mert az a legtartósabb és legolcsóbb ruha

Piacz-utca 41. sz.

Debreceni Tisztviselők Önszegélyző-Egyletének szabója.

MEGÉRKEZTEK

a legdivatosabb férfi szövetujdonságok

==== őszi és téli idényre, ====

ugyszintén a Debreceni Tisztviselők Önszegélyző-Egyletének mintagyűjteménye.

SZABÓ LÁSZLÓ

férfi szabó, Széchenyi-utca 1. szám.

Padló lakk

minden színben, dobozonként 60 krajcar

a Festékgári raktárban

Hatvan-utca 8. szám. Telefon 205. szám.

A

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngyel
Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, fehérré s üdévé teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra
való kréme nem zsiroz, míg az
éjjelre való zsiroz. Egy tégyel
ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszertárában.
DEBRECEN.

A hölgyközönség figyelmébe!
Minden alkalmi vételnél

olcsóbban

szerezheti be szükségletét

az őszi és téli évadra Ruhakelme, Selyem,
Bársony, Mosóárú és Kendő ujdonságokban

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyeg áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

PRELOVSZKY ANDRÁS

elsőrangu katonai és polgári szabó üzlete bel- és külföldi szövetek valamint hadi
felszerelési cikkek nagy választéku raktára

Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.

Elvállal a legújabb szabásu és a legnagyobb igényeket is kielé-
gítő katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket,
valamint magyar-, dísz- és viselő ruhákat papi reverendákat,
palástokat és fővegeket a legjutányosabb árak mellett készítenek.

Ugy tényleges, mint tartalékos tiszték és
egyéves önkéntesek

a legelegánsabban szabályszerint kiváló olesó árban felszereltetnek. Az anyag jó
minőségért valamint előírás szerinti elkészítésért felelőséget vállalok.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgállok.

Megakadályozza
a hajhullást!

Megakadályozza
a korpaképződést!

Erősíti
a hajnövést!

Éleszti
az idegeket!

DR. DRALLE NYIRFA-HAJVIZE

a legnemesebb és legtermészetesebb fej- és hajviz.

DRALLE GYÖRGY, HAMBURG.

Nagybanl raktár Ausztria-Magyar ország részére: M. Hoffmann & Co., Tetschen a. d. E.

UJ TEJCSARNOK BETHLEN-UTCA 12. SZAM ALATT.

Gróf Károlyi Klára-majori tejgazdaság kezelőségének tejesarnoka,
mint higienikus tejtermelő-intézet üzemét folyó évi
október hó 1-én nyitja meg. Ott kapható lesz egész nap

kitünő minőségű, tisztán kezelt uradalmi teljes tej, I-a tea-vaj,
habtejszin, kávétejszin, tejfel, turó, fölözött tej és mindenféle
különlegességek minden mennyiségben.

Viszontelárusítóknak és nagyban vásárlóknak kedvezményes árak.

Házhoz szállításokat elvállalunk.

Szétküldésre előjegyzések délelőtt 9 és délután 3 óráig eszközöltnak. Tejkihordásra
asszonyok vagy leányok felvétetnek. Jelentkezni lehet délután 2-3 óráig.

Mi nem versenyzünk az árakkal, hanem az áruk minőségével, amely fényesen
igazolja e nagynevű uradalom származását.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha társat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Dezső“, „Böske“, „D. V.“, „Szinházhati“, „Nánási“, „Pipacs“, „K. Z.“ jeligére.

45 éves, magános munkás ember vagyok, nősülési szándékból keresek 30-40 éves leányt vagy magános asszonyt. 1000 korona készpénzzel rendelkezem. — Levelet kérek „Beesületes munkás“ jeligére a kiadóba.

Intelligens fiatalember fiatal leány vagy özvegy barátságát keresi, kit anyagilag is támogatna. Levelet „Ószi rózsá“ jeligére a kiadóba.

Ajánlat.

Aromás és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félegyházy-nál. Villanyüzemű kávé pörkölt a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok. 6

Zongorák, Pianinók, Harmoniumok és Cimbalmok bérbé kaphatók Schmidt S. hangszer raktárában.

Zongora órákat ad kezdők és haladók számára előkelő urileány. Cim a kiadóban.

Írásbeli másolási munkákat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cim a kiadóban.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Műhelynek világos pince kiadó. Értekezhetni István-gözmalmi portánál. Ócska deszka kerestetik.

Két raktár november 1-re kiadó, Csapó-utca 50. sz.

Külön bejárati garçon lakás, elegánsan butorozva (gáz, parkett) a piacon kiadó. Cim a kiadóban.

≡ VILLAMOS VILÁGÍTÁS ≡

DEBRECZEN,
TELEFON 656.

POLLÁK SAMU

BERENDEZÉSI VÁLLALATA

VIZVEZETÉK és CSATORNA

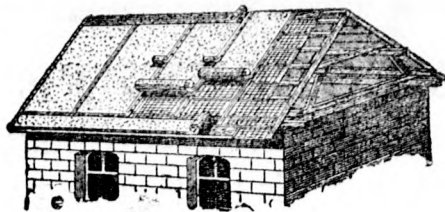
PIAC-UTCA 43.

TELEFON 656.

Villamos motorok, ivlámpák, * Fürdőberendezések, mosdók,
csillárok és izzólámpák. * klosettek és kagylók,
valamint világítási és vízvezetékli szerelvények állandó raktára.

Költségvetések és tervek díjmentesek. — Javítások eszközöltenek.

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Bienn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák
Takarék tüzhelyek
Francia konyhák

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

Legbiztosabb szépitőszér a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona.
Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésznél =

Debreczen, Kossuth-utca 8.,
a színház mellett. * Telefon sz. 469.
„ARANYEGYSZARVU“ gyógyszerertár.

Beláthatja Ön is,

hogyan egy sérvkötő, haskötő vagy bármely orvosi kötszer összehasonlíthatatlanul jobb, ha azt szakértő iparosnál mérték után s sajátkezi elkészítésben kapja és nem gyári árut vesz.
Ez okból leghelyesebb, ha adott esetben közvetlen

Vitárius Sándor

külföldön tanult

műkötszerészhez Szent-Anna-utcában 1. szám alá fordul, aki e szakmában elismert elsőrendű specialista és még a legkülönlegesebb megrendeléseket is sajátkezüleg és a legjutányosabb árak mellett készíti.

Villamos világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket.